
Notiser

MEDISINSK NYTT

TRINE B. HAUGEN

Email: trine.b.haugen@hf.hio.no

Tidsskriftet

ÅSLAUG HELLAND

Email: ahelland@gmail.com

Tidsskriftet

ODA RISKÅ

Email: oda.riska@legeforeningen.no

Tidsskriftet

ODA RISKÅ

Email: oda.riska@legeforeningen.no

Tidsskriftet

ODA RISKÅ

Email: oda.riska@legeforeningen.no

Tidsskriftet

ODA RISKÅ

Email: oda.riska@legeforeningen.no

Tidsskriftet

ODA RISKÅ

Email: oda.riska@legeforeningen.no

Tidsskriftet

ODA RISKÅ

Email: oda.riska@legeforeningen.no

Tidsskriftet

Sukkerholdig leskedrikk gir økt risiko for urinsyregikt

Sukkerholdige leskedrikker inneholder store mengder fruktose, som er kjent for å gi økt urinsyrenivå i serum. Imidlertid finnes det ingen studier der man har undersøkt om det er en sammenheng mellom inntak av leskedrikk og risiko for urinsyregikt. Amerikanske forskere har nå gjort en prospektiv kohortstudie på dette (BMJ 2008; 336: 309 – 12).

Rundt 46 000 menn ble fulgt i 12 år. Resultatene viste at det var en sterk sammenheng mellom inntak av sukkerholdig leskedrikk og risiko for urinsyregikt. For sukkerfrie drikker var det ingen slik sammenheng. Inntak av fruktjuice og frukt med høyt innhold av fruktose var også forbundet med økt risiko for urinsyregikt.

En purinfattig diett, som anbefales ved hyperurikemi og urinsyregikt, har ofte et høyt innhold av karbohydrater, inkludert fruktose. Funnene i denne studien bør føre til restriksjoner på fruktoseinntaket ved disse tilstandene.

MikroRNA som motvirker brystkreftspredning

MikroRNA (miRNA) er små RNA-molekyler som er transkribert fra DNA, men som ikke translateres til protein. De er involvert i reguleringen av proteinuttrykk av andre gener. Ny forskning har nå vist at spesifikke miRNA-molekyler påvirker spredning av brystkreft (Nature 2008; 451: 147 – 52).

Forskerne benyttet mikromatriseteknologi på ulike cellelinjer fra brystkreft. De fant at miRNA-335 og miRNA-126 var lavere uttrykt i metastaser enn i primærsulster. I vev fra brystkreftpasienter var lavt uttrykk av molekylene assosiert med høy grad av metastasering og dårlig prognose. Ved å øke uttrykket av miRNA-molekylene i kreftceller hos mus ble metastasering til lunger og skjelett redusert.

Samtale om livsstil hjelper diabetespasienter

En kort konsultasjon med legen under et vanlig legebesøk kan lede til økt fysisk aktivitet og vekttap for overvektige med type 2-diabetes. Det viser en randomisert studie (Arch Intern Med 2008; 168: 141 – 6).

Pasientene ble gitt individuelle kostråd og mål for fysisk aktivitet, og fremgangen ble sjekket jevnlig over 12 måneder. Etter 12 måneder hadde andelen pasienter som hadde nådd målet for fysisk aktivitet økt til 53 %, fra 26 % i begynnelsen.

Sammenlikning av osteoporosebehandlinger

Det finnes flere effektive behandlinger for å forebygge osteoporotiske brudd. Men tilgjengelige data gir ikke godt nok grunnlag for å sammenlikne fordeler ved og bivirkninger av de forskjellige osteoporosebehandlingene.

Dette er konklusjonen i en systematisk oversiktsartikkel der man sammenliknet de forskjellige behandlingsmulighetene (Ann Intern Med 2008; 148: 197 – 213). I for få av studiene var det gjort direkte sammenlikninger mellom forskjellige behandlinger, derfor er det uklart hvilke som gir størst reduksjon i osteoporotiske brudd og hvilke som har mest bivirkninger.

P-piller gir langvarig beskyttelse mot ovariekreft

Bruk av p-piller gir vesentlig og langvarig beskyttelse mot ovariekreft. Ti år med bruk av p-piller reduserer forekomsten av eggstokkreft før fylte 75 år fra 12 per 1 000 kvinner til 8 per 1 000.

Risikoreduksjonen er større jo lenger man har brukt p-piller. Det viser en artikkel med samlede data fra 45 epidemiologiske studier av ovariekreft (Lancet 2008; 371: 303 – 14). At det er lavere østrogeninnhold i nyere piller, ser ikke ut til å ha noe å si for den beskyttende effekten.

Risiko for venetrombose hos sykehuspasienter

Mer enn halvparten av dem som er innlagt i sykehus har økt risiko for venetrombose.

Forfatterne av ENDORSE-studien undersøkte prevalensen av tromboserisiko og hvor mange av pasientene med økt risiko som fikk profylaktisk behandling ved 358 sykehus i 32 land (Lancet 2008; 371: 387 – 94).

52 % av pasientene i studien hadde økt risiko for venetrombose. For få av disse fikk profylaktisk behandling. 59 % av risikopasientene i kirurgiske avdelinger fikk profylakse, tilsvarende gjaldt bare 39 % av utsatte pasienter i medisinske avdelinger.

Økt risiko etter avsluttet klopido­grelbehandling

Risikoen for akutt hjerteinfarkt eller død øker vesentlig de første 90 dagene etter avsluttet behandling med klopido­grel. Det viser en retrospektiv studie med 3 137 pasienter med akutt koronarsyndrom som ble behandlet med klopido­grel etter sykehusoppholdet (JAMA 2008; 299: 532 – 9).

17 % av dem som hadde fått medisinsk behandling og 8 % av dem som hadde fått kirurgisk døde eller fikk akutt hjerteinfarkt etter avsluttet klopido­grelbehandling. Omtrent 60 % av disse hendelsene inntraff de første 90 dagene.

Sorafenib øker risikoen for hypertensjon

Sorafenib er et nytt antineoplastisk legemiddel som er brukt i behandlingen av nyrecellekreft og hepatocellulært karsinom. En systematisk metaanalyse i *Lancet Oncology* viser at midlet gir signifikant økt risiko for utvikling av hypertensjon (2008; 9: 117 – 23).

Pasienter som får sorafenib bør derfor overvåkes nøye og behandles for hypertensjon for å forhindre kardiovaskulære komplikasjoner, anbefaler forfatterne. Risikoen for å utvikle hypertensjon var seks ganger så høy hos dem som fikk sorafenib som hos kontrollpersonene.

Medikamentutskillende stenter – hvilken er best?

Både paklitaxelutskillende stenter og sirolimusutskillende stenter gir redusert risiko for alvorlige kardiale hendelser hos pasienter med iskemisk hjertesykdom (JAMA 2008; 299: 409 – 16). Men det er vanskelig å finne ut hvilken av dem som er best.

I en ny dansk studie fant man ingen forskjell mellom de to, men siste ord er ikke sagt. Over 2 000 pasienter ble randomisert i studien. I løpet av 18 måneders oppfølging fikk 9 % i sirolimusgruppen og 11 % i paklitaxelgruppen en alvorlig kardial hendelse som krevde revaskularisering (hasardratio 0,83; 95 % KI 0,63 – 1,08).

Publisert: 13. mars 2008. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 16. februar 2026.